



AVGJØLD OG FORSKATTING BJARGA NÚ BÚSKAPINUM

Nýggjar inntøkur til landskassan seinastu árin, gera, at landskassin ikki hevur hall

ÁRNI GREGERSEN

Hesi seinastu trý áriní hevur avlop verið á landsrokskapinum. Góðu tíðirnar við búskaparligum viðráki hava eru sjálvandi ein forkláring, men tað skal meira til fyri at fáa pening at leypa av.

Tí seinnu áriní eru útreiðslurnar til vælferðartænasturnar eisinui vaksnar, umframt at vit eisini eru vörðin fleiri fólk í Føroyum.

Í 2012 var farð undir at forskatta pensjónirnar.

Tað vil siga, at í staðin fyri, at landið leggur ein skatt á uppspardu pensjónirnar, tá ið tær verða út-goldnar, so verður skatturin goldin, so hvørt peningur verður goldin inn til eina pensjónsskipan.

Hetta var gjørt, tá ið tíðirnar búskaparliga ikki vóru so góðar sum nú og fyri at atmarka hallið hjá landskasanum..

Hyggja vit at gongdini í hesum inngjöldum, so sæst at hetta hevur munað væl.

Frá at hava givið 277 milljónir í kassan í 2015 vaks forskattingin til 321 milljónir í fjør. Hesin vøksturin kemur sjálvandi í stóran mun av, at fleiri fólk hava verið til arbeiðis og at samlaðu lønarútgjaldingarnar eru vaksnar.

Tilfeingisgjöld

Hetta hjálpir sjálvandi til at minka um hallið í landskassanum, men tað er ikki nóg mikið.

Tí hevur eisini verið neyðugt at tryggja landskassanum aðrar inntøkur. Politiskt hevur verið ómetaliga nógv kjak um, hvussu

hetta skuldi gerast. Ein grundleggjandi semja hevur verið millum flokkarnar um, at lønarskatturin í Føroyum er nóg høgur, so aðrar loysnir máttu finnast.

Eftir tógvið stríð avgjörði politiska skipanin, at alivinnan skal gjalda eitt avgjald fyri brúk av føroysku firðunum og at fiskivinnan skal gjalda eitt tilfeingisgjald.

Verður hugt eftir teimum seinastu árunum, so vísir tað seg, at í 2015 vígaði forskattingin av pensjónunum mest, men síðani er parturin við avgjöldum av alivinnuni og tilfeingisgjöldini vaksin javnt. Meðan alivinnan í 2015 skuldi av við 12 milljónir til landskassan, so vaks hetta talið til 148 milljónir krónur í fjør.

Hjá fiskivinnuni eru gjöldini



vaksin úr 110 milljónum í 2015 til 161 milljónir í fjør.

Tilsamans fekk landskassin 775 milljónir krónur inn frá forskatting av pensjónunum og gjöldum frá ali- og fiskivinnuni.

Vóru hesi gjöldini ikki, so hevði landskassin í fjør havt eitt hall uppá 112 milljónir krónur, heldur enn eitt avlop uppá 536 milljónir

krónur.

Tað er eisini vert at leggja til merkis, at munurin á tí, sum mett var í figgjarlóginu og tað, sum kom inn á hendan hátt vaks munandi.

Tilsamans komu 127 milljónir krónur meira inn í landskassan við forskattingini og við avgjöldunum frá ali- og fiskivinnuni.